Ч. 35 (13.380). Львів, пятниця 9. лютого 1934. Pocztowa opłata opłacono ryczałtem. Рік LV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. — Конто почт. щадн. 143.322. — Адреса для телеграм: „Діло" Львів. — Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „ ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар. Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26. — В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. — ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Присуд на Степана Нича скасований.

У справі Степана Нича, що у свій час був засуджений на 8 літ вязниці за замах на комісара Цеслючука присуд скасований. Касацію вносив д-р В. Старосольський; коли відбудеться нова розправа, покищо невідомо.

—o—

Атентат на Постишева?

„Манджурський Вістник", який виходить у Харбіні, в числі з 23. грудня м. р. приніс таку вістку про атентат на Постишева:

„Згідно з вістками з Харкова, чоловік, який виконав атентант на Постишева, був військовий. Відбулося це в 11. год. вечором близько Картовського Саду. Атентатчик кинув ручну гранату, яка впала в зад автомобіля, одначе не ушкодила його. Не зважаючи на те, що парк і всю околицю негайно обставлено військом, атентатчика не зловили. Факт атентату радянська влада скриває старанно."

Революційний фермент у Франції.

БУРХЛИВЕ ЗАСІДАННЯ ПАРЛЯМЕНТУ.

На засіданні палати депутованих, що зачалося в год. 3. попол., премієр Даладіє відчитав урядову декларацію, в якій покликався на ріжні засоби, якими уряд хоче перевести санацію зобагнених відносин. Зажадав створення комісії, яка перевела би доходження в афері, звязаній з особою Ставіського.

Підчас відчитування декларації премієрові перебивали окликами й співали опозиційні посли, так що він мусів перервати засідання. Між послами заносилося навіть на бійку.

Коли премієр нарешті скінчив і урядове внесення принято більшістю голосів, розпочалася бурхлива дискусія, в якій раз-враз приходило до конфліктів і бук. Всежтаки принято м. і. внесення на довіря урядові 302 голосами проти 204. Підчас промови соціялістичного деп. Блюма вибухла знову велика буча. Комуністи кричали: Хай живе Радянщина! і затягли комуністичний гимн. Цілі групи послів грозили собі кулаками і скакали до очей. Вкінці рішено відложити засідання до четверга.

ГРІЗНІ ВУЛИЧНІ ЗАВОРУШЕННЯ.

У звязку з заповідженими на вівторок демонстраціями наказано поліції гостре поготівля. Площу перед ратушем обставлено заздалегідь поліцією і республиканською ґвардією, щоби не пустити туди демонстрантів. В год. 18 в ріжних точках міста розпочалися демонстрації.

ПАРИЖ, 7. II. ПАТ. На основі інформацій поліції хід вуличних заворушень був такий:

В год. 19.40 дві тисячки членів „Круа де Фе" (Боєвого Хреста) перервали кордон поліції в околиці палати депутованих, однак поліція їх відкинула. Те саме сталося з тисячами демонстрантів на площі Магдалини.

В год. 20.30 похід, зложений з комбатантів і членів „Боєвого Хреста", числом 6000 осіб поспішив на Кур ля Рен в сторону площі Етуаль. Стрінувшись з заставою поліції, змінили напрям і рушили в сторону площі Згоди. В тій самій порі група „патріотичної молоді", відперта на Ке д'Орсей, задержала на вул. Дю Бак три автобуси і перевернула. Одночасно були демонстрації в інших сторонах.

На мості Сольферіно прийшло до сутичок між демонстрантами і поліцією. Кількох ранених перевезено до шпиталю. Директор міської поліції ранений в голову. На площі Згоди прийшло теж до кривавих сутичок. Падали стріли, наслідком чого багато осіб ранених. В год. 21.30 крізь великі бульвари перейшли два походи: один б. комбатантів, другий комуністичний, очевидно з окликами та співами. До поважних сутичок прийшло на Елізейських полях і на Кур ле Рен. На площі Згоди повторилися демонстрації і сутички з поліцією. На вул. Ріволі переверчено ліхтарні, лавки і дерева, які кинено на їздню.

В год. 22 курінь піхоти розташовано перед бурбонською палатою. В міністерстві маринарки вибито шиби. Опісля демонстранти пробували сконцентрувати свої сили і дістатися в околицю палати депутованих, міністерства внутрішніх справ і елізейської палати. Найгрізніші сутички були на площі Згоди, де поліція і республиканська ґвардія мусіла кілька разів шаржувати, наслідком чого багато осіб ранено. В домі здоровля для поліції найшлося 90 ранених поліцистів. Біля палати депутованих військо стріляло зі скорострілів. Воякам звелено стріляти вгору. Кулі дісталися до готелю Крільон, де згинула одна покоївка.

ТРОХИ СТАТИСТИКИ.

Заворушення на вулицях Парижа тревали до рана. Взяло в них участь біля 60.000 осіб. З урядового боку пущено в рух крім війська 10.000 поліцаїв.

Часописи подають число вбитих і померших від ран на 30 осіб, число ранених переходить пів тисячки осіб. В поліційній клініці находиться 200 поліцаїв, що мають покалічені руки ножиками до голення і кухонними ножами.

Подібні заворушення відбулися тогож вечора в деяких провінціональних містах.

Державне а не краєве громадянство.

БЕРЛІН, 7. 2. ПАТ. Міністр внутрішніх справ Фрік видав на основі закону про орґанізацію республики розпорядок, яким знесено державне громадянство союзних країв. Відтепер є тільки німецьке державне громадянство. На будуче краєві уряди обовязані оголошувати всякі рішення, що входять в обсяг закону про державну приналежність, в імені і з доручення республики, причім громадянство німецької держави можна надавати тільки за згодою міністерства внутрішніх справ.

Бунт совітської фльоти.

Японські щоденники повідомляють про бунт, що вибух в одному совітському летунському відділі, стаціонованому в Мугенці біля Благовіщенська. Вояки цього відділу відмовилися слухати своїх старшин, це примусило ГПУ енергійно інтервеніювати й арештувати 60 провідників бунту. Це у свою чергу викликало серед війська ще грізнішу реакцію. Команда карних відділів ГПУ побоюється надто радикально ліквідувати бунт масовим розстрілом чільних провідників бунту, бо це моглоб викликати саботажні акти з боку вояків на літаках летунського відділу.

АТАКИ проти польсько-німецького пакту.

З посольських промов на останньому засіданні сойму.

На вчорашньому засіданні сойму на увагу заслуговують атаки, з якими ріжні промовці виступили проти польсько-німецького порозуміння. В першу чергу представник жидівського кола **пос. Тон**, протестуючи проти переслідування жидів у Німеччині та дякуючи польському урядові за моральну підтримку на міжнародній арені, висловив „поважний сумнів, чи німецький уряд заслугує на те довіря, яке треба мати при заключуванні кожного договору". Пос. Тон „перестерігає міродайні чинники в Польщі перед переговорами про торговельну умову з Німеччиною і поручає обережність, щоби Польща не стала частиною Міттельевропи". (Ціла решта промови посла Тона була присвячена зясуванню важкої ситуації жидів у Польщі та критиці польської політики супроти жидів).

Черговим промовцем, що в ту саму закордонно-політичну струну вдарив, був **посол Ст. Стронський** з ендеції. Він звертав увагу, що ціллю німецької політики Гітлера є відірватися від Версалю. „Ми не годимося до співпраці в такій акції." Жалівся теж промовець, що Польща допомагає Німеччині „відвертатися задом до Женеви." Вкінці перестерігав польську закордонну політику, щоби її гра з німцями не закінчилася так, як недавній польсько-німецький футболевий меч у Берліні: в останній хвилині з вислідом 1:0 у користь Німеччини.

Третім союзником у тому фронті проти польсько-німецького порозуміння був посол **Чапінський (ППС)**, який при цій нагоді заденунціював німців у Польщі, польських громадян, що вони ведуть „рішучу гітлерівську політику." П. Чапінський вважає, що пакт польсько-німецький дає німцям свободу рухів на іншім полі (аншлюс), ослаблює польсько-французький союз і що — „викликує сумніви в Совітах." Таким робом п. Чапінський виступив як оборонець польсько-совітської приязни, а щоби скріпити враження своїх слів — покликався на „неприхильний відгук" польсько-нім. порозуміння у держав Малої Антанти. Польща, мовляв, пробує ввійти в бльок ревізіоністичних фашистівських держав: Італія, Німеччина, Мадярщина, — але „це не є реальна політика."

Пригадуємо, що зараз у першій оцінці значіння польсько-німецького пакту ми предсказали, що виступатимуть проти нього жиди, соціялісти й польські ендеки.

—o—

Польський уряд несе відповідальність...

Промова голови Українського Клюбу посла д-ра Дмитра Левицького, на пленумі сойму при генеральній дебаті 6. лютого 1934.

Три місяці тому, при першому читанні буджетового прелімінаря, я мав честь представити з цієї трибуни важке положення, в якому находиться під теперішню хвилю український нарід на своїх найважніших етнографічних територіях. Це положення в цьому короткому часі не лише, що не покращало, але навпаки значно погіршилося.

ГОЛОДОВА КАТАСТРОФА НА СОВ. УКРАЇНІ ТА ЗАБОРОНА ЗБІРОК.

На Совітській Україні політичний терор прибрав незнані дотепер в історії людства форми, а про розміри голоду приходять щораз жахливіші звістки. Ще осінню мин. року обчислювали ми число померших із голоду на Совітській Україні на 2 міл. людей і потішалися думкою, що небувалий від пятидесяти літ гарний урожай — не вважаючи на цілу грабіжницьку політику Москви — положить край цьому масовому виголоджуванню українського населення. Щоби представити теперішній **стан голодової трагедії на Совітській Україні,** не хочу покликуватися на наші — українські джерела, які могли би видаватися сторонничими. Дозволю собі навести лише короткий уривок зі статті відомого американського журналіста Вітінга Вілліямса, який був поміщений у грудневому числі нью-йорського журналу **„Nations Business"**. Вітінг Вілліямс, на підставі інформацій, що їх одержав від французьких, американських та німецьких інжинірів, на підставі розмов, які вів із сотками робітників з околиць Харкова та Одеси, та на підставі власних обсервацій, бо давав себе затруднювати як робітник у ріжних ділянках промислу на Україні, — обчислює, що впродовж зими і весни 1933 р. вимерло з голоду на Україні щонайменше **5 міліонів людей.** Це число — на його думку — є значно більше, бо сама російська закордонна преса обчислює скількість померших із голоду на 10 до 15 міліонів, а Ришард Враґа в „Бунті Млодих" з 20. січня ц. р., на підставі зібраних дат устійнює число померших голодовою смертю на 12 міліонів, а число вивезених з України на Сибір та до інших країв Росії на 3 міліони. Причиною того, що розміри тієї страшної катастрофи не доходять до цивілізованого світа є те, що чужинецьким кореспондентам не вільно обіздити території, обхоплені катастрофою голоду, що цензура заборонює поміщувати найдрібніші вістки про голод, та що лікарі — на підставі доручень — як причину смерти мусять подавати не голод, а недугу серця або перевтому. Цьогорічні гарні жнива — на думку Вітінга Вілліямса — не поправлять ситуації, бо рільники мусять віддавати 100 прц. свого збору, коли не хотять допустити до села відділів з машиновими крісами. Москва думає, що смертю кількох міліонів людей зможе приневолити селян і робітників до співпраці з теперішнім режімом. Це слова американського журналіста, які потвердили тепер численні інші европейські журналісти. Хоча помалу, а всеж прокидається людська совість в обличчі цієї небувалої траґедії. Кардинал д-р Інніцер, норвежський премієр д-р Мовінкель, комітети допомоги голодуючим, що основуються в численних країнах Европи, кличуть про потребу протизасобів цій страшній катастрофі, якій слід покласти край. Ждемо, коли остаточно прокинеться совість **польського** народу! Покищо нам — українцям — заборонено збирати тут складки для несення помочі умираючим з голоду нашим братам на Совітській Україні. З невисказаним жалем і болем дивимося на ту велику трагедію, але одночасно ми горді, що ми є членами народу, **який навіть під загрозою смерти не хоче виректися свого національного руху і своїх національних ідеалів. Живемо думкою, що наш нарід мусить побідити!**

63.000 ЗОЛ. НА 2 МІЛІЯРДИ.

На тереві сойму може нас цікавити головно положення українського народу в межах польської держави і цій проблємі хочу присвятити сьогодні кілька заввав. Не стану говорити про буджетові цифри. На звиш 2 міліярди видатків, *на українські цілі фіґурує лише одна-єдина позиція 63.000 зол.* на Український Науковий Інститут у Варшаві. В минулих роках впевняли нас, що у ґльобальних позиціях можуть найти і найдуть українці покриття на їх національні, культурні та харитативні цілі. В суті річи ті ґльобальні позиції служили хіба на те, щоби природньому розвиткові українського національного життя ставити на всіх його ділянках щораз сильніші труднощі. Тому цього року ми не зголошували на буджетовій комісії ніяких, оправданих нашою чисельністю і нашою податковою силою — домагань щодо належних нам сум і тепер також їх не зголошуємо. Дотеперішня практика доказала нам, що такі — хоч оправдані — наші домагання були би даремні. Знаємо що мусимо платити державі те, що належить їй по закону, а на ділі ми українці платимо і більше, але ціле наше народнє життя мусимо будувати власними силами, опертими виключно на організації нашого народу.

ДО ЗАЯВИ ПРЕМІЄРА.

В часі цілої буджетової сесії не займався українською проблємою ні один відповідальний польський політик, за одним виїмком. А саме на буджетовій комісії при обговорюванні буджету міністерства народньої освіти, порушив українську справу п. премієр Єнджеєвич. Хоча п. премієр говорив не як шеф уряду, але як ресортовий міністр, хочу занятися його заявою, бо та заява мала загальний характер. Одначе, заки приступлю до обміркування заяви п. премієра, вважаю вказаним устійнити два засадничі факти загального характеру, потрібні для належного зрозуміння польсько-українських відносин.

ІСТОРИЧНИЙ ОБОВЯЗОК КОЖНОГО УКРАЇНСЬКОГО ПОКОЛІННЯ.

Першим є факт, що український нарід є вже народом з цілковито викінченими формами свого національного обличчя, свідомий свого національного значіння, своїх національних і політичних змагань. Свою національну свідомість доказав український нарід не лише у своєму теоретичному патріотизмі й національному сентименталізмі, не лише гекатомбою жертв на полі бою за свою незалежність, але й своєю конструктивною працею на всіх ділянках народнього життя. *Національна свідомість, почуття національної гідности, зрозуміння тої великої історичної місії, яку має виконати український нарід на Сході Европи, війшли в кров українського народу і то на всіх його етнографічних землях.* Серед найважчих політичних умовин український нарід і в Совітській Україні і в межах польської держави і в Румунії і в Чехословаччині, бореться за свої національні права і з кожним днем підноситься на вищий щабель національного розвитку, з кожним днем кладе щораз міцніші підвалини свого народнього істнування. Я вважав за відповідне ствердити цей факт тому, бо більша частина польського народу, яка не читає українських часописів, української літератури, не цікавиться його культурою, господарським розвитком, його політичними змаганнями, не розуміє потреби знати українські справи. Що більше, навіть багато польських державних діячів не розуміє того, що їх примітивним обовязком, у власному інтересі є знати докладно дійсний український стан і того стану не знає. Цей незаперечний факт признав навіть духовий провідник ендеції у боротьбі з українцями, — Станислав Ґрабський, і змінює тепер систему боротьби. Не мріє вже про асиміляцію українців, але навпаки, хоче шукати забезпеки польського елементу на етнографічних українських землях в окремому національному катастрі.

Зрозуміти цей стан мусить кожний політик, який хоче занятись українською проблємою в межах польської держави, бо лише той, хто докладно знає анормальний стан польсько-українських відносин, може з добрими вислідами приступити до його лікування. Говоримо щиро й отверто. Не вдоволяє нас і ніколи не може вдоволити становище п. міністра внутрішніх справ, який ставить засаду, що кожному льояльному громадянинові польської держави без ріжниці віри і національности він запевняє безпеку життя і майна. Ми не є бездушним сотворінням, що тремтить за своє життя і свою їжу. Маємо не лише свій національний ідеал, але ним живемо, він став нашою життєвою потребою, став невідлучним поняттям єства українського народу. Так, як для кожного доброго поляка польська держава, так для нас добро українського народу є спільним добром всіх його членів і цю ідею мусимо передавати в історичній спадщині з роду в рід, і кожне покоління обовязане власним зусиллям збільшати *силу й повагу Українського Народу.* За виконання цього обовязку відповідає воно перед наслідниками своєю честю і своєю совістю. Колиб було інакше, то не лише, що ми не виконалиб нашого національного обовязку, але наразились би на вашу погорду, бо польський нарід занадто довго, занадто завзято і занадто великою жертвенністю боровся за своє право, щоби не погорджувати іншим народом, який не бореться чесно за добро і права свого народу.

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА НИНІШНІЙ СТАН І ЙОГО НАСЛІДКИ.

Другий факт, який слід ствердити, це те, що українське громадянство лише у малій мірі є відповідальне за теперішній стан польсько-українських відносин, а головна відповідальність за ті відносини паде на польське громадянство і польський уряд. Не ми, але ви, панове, є фактичними господарями держави. Ми не мали і не маємо ніякого впливу на нормування відносин у державі. Ви були не лише підметом, але і творцями прилюдного права і суспільного ладу, ми були лише предметом. Спершу винували ви нас — українських послів — що підбурюємо нарід, що український нарід спокійний, але його бунтуємо. Ви казали, що понад нашими головами підете і вдоволите оправдані вимоги українського народу. З повним спокоєм ми чекали на таке полагодження справи. Ми є стільки патріоти, щоби бажати добра своєму народові без огляду на свої особи, тим більше, що й становище посла в нинішніх часах не є ані таке почесне, ані рентовне, щоби його конвульсійно триматися та й атмосфера праці на тереві сойму є для українського посла дуже важка. Вправді польський уряд перейшов над українськими послами до денного порядку, але за той час не лише не заспокоїв оправданих домагань українського народу, але навіть відібрав йому львину частину тих національних надбань, які українці добули у тяжкій боротьбі за часів Австрії. Колиж деякі українські групи, та особливо молодь, невдоволена з того стану річей, почала боротьбу нелеґальними засобами, ви панове, зробили відповідальним за цей рід боротьби ціле українське громадянство, дарма, що всі українські політичні партії осудили і тут у соймі і в краю такі методи боротьби. Панове поставили тезу: „спершу втихомирення, потім реформи". Щоби протиставитися актам розпуки молоді, які приносять таку велику шкоду українському народові та які без хісна віддають велику частину молоді — того найбільшого скарбу кожного народу — на жертвенне самопалення ми проголосили тезу конструктивної праці в усіх ділянках для добра народу і то в межах леґальної політичної боротьби. Правда, тою конструктивною працею кладемо тривкі підвалини під будову національної будівлі, помалу, але систематично розвиваємо власними силами нашу культуру і наше національне господарство. Але щож бачить наша молодь? Вона бачить, що цьому природному розвиткові держава ставить щораз сильніші перешкоди, вона бачить, що з 3.500 народніх українських шкіл остало лише 125, що в рештках українських гімназій панує не український, а польський дух, що всупереч постанові сойму не лише нема українського університету, але нашої молоді не приймають навіть до польських університетів і високих шкіл, утруднюють їй виїзд за кордон та майже унеможливлюють нострифікацію заграничних студій. Наша молодь бачить, що її не приймають до урядів, що вона позбавлена варстатів праці, вона бачить, що роблять їй перешкоди у вільних професіях, навіть у торговлі і промислі, а наші кооперативи, які нарід збудував з таким великим трудом і з такими жертвами, в яких наша молодь могла би найти працю, стоять під загрозою нового кооперативного закону і їх доля залежатиме від одного посунення пера міністра. Вона бачить дальше, що український нарід хотять з кожним днем віпхнути до щораз більше підрядної ролі, що йде намагання пляново відсунути етнографічні українські границі на кількадесять кільометрів на схід. У східній Холмщині живе 212.000 українців. Їх національна свідомість є така велика, що при правильно переведених виборах у 1922 р. вибрано там аж 4 послів українців, а сьогодні не признають їм там навіть їх української національности. Там нема ні одної української школи, навіть наука релігії відбувається в польській мові. Цей сам стан панує на Поліссі, де живе до 750.000 українців, які в 1922 р. вибрали своїх 2 послів-українців. Щоби посунути етнографічну границю до Сяну, шириться серед лемків москвофільство та православя, вщіплюється відрубний місцевий говір, а навіть ведеться

реговори, щоби створити там окрему епископську дієцезію з епископом-помічником, який підлягав би владі польських епископів. Наша молодь бачить дальше, що адміністраційні методи, які мають цілковито пристосувати українців до польської державности, не лише не поправляють становища українців, але його щораз погіршують.

Від 1922 до 1928 року, коли українське населення на Волині здобуло при виборах всі належні йому мандати і мало незалежних послів, були там сяк-так нормальні відносини. Від 1928 р., коли українців Волині заступають майже в цілости посли, що належать до Безпартійного Бльоку, стан посідання українців під правлінням воєводи Юзефського з дня на день кориться. Майже цілковито знищено там усі легальні культурні і господарські українські установи. У превенційних вязницях не сиділо досі ще ніколи так багато української молоді, як з останніх часах. І та молодь бачить незрозумілий для нас усіх факт, що побіч з винуватими сидить значно більша частина невинних, ба навіть відомих з того, що вони не солідаризуються з актами терору і саботажів; щойно по кількох місяцях слідчої вязниці випускають їх на волю без розправи, навіть без виснення того, за що сиділи. І чи серед тієї сумної дійсности можна робити нам, політичним організаціям, закид, що не можемо або не вміємо успокоїти нашої молоді, хоч ми переконані про безуспішність таких розпучливих засобів молодечої боротьби? Як довго тріватимуть такі відносини, які нині тріають, як довго польський уряд не змінить в основах свого становища до домагань українського народу, **так довго не можемо взяти відповідальности за теперішній стан.**

В ЧИЇХ РУКАХ КЛЮЧ СИТУАЦІЇ?

Ми вповні свідомі того, що так затроєна атмосфера наших взаємних відносин на довшу мету **є шкідлива для українського народу.** Говоримо це голосно, але сумніваємося, чи вона може бути корисна і для польського народу, тепер і в будуччині. **Польський нарід і його уряд, як фактичний господар держави, тримає в руці ключ до розвязки ситуації,** він матиме за собою заслугу або понесе вину. Складати відповідальність на нас вказувало би на брак відваги взяти за себе відповідальність. Теперішній уряд має ту відвагу в усіх інших державних справах, хайже він має відвагу взяти також і ту відповідальність на себе так перед історією, як і в наших днях.

ЗА ЗМІНУ ЦІЛОГО ПОЛІТИЧНОГО ВІДНОШЕННЯ СУПРОТИ УКРАЇНЦІВ.

Лише після ствердження тих двох фактів, можемо приступити до розгляду заяви п. міністра віроісповідань і народньої освіти. Є це чи не перша заява відповідального державного діяча післятравневих часів, що значно відбігає від дотеперішніх шабльонових заяв, які поза пустими фразами про симпатію до українського народу, скидали всю вину за теперішні польсько-українські відносини на українську сторону та давали нам в гострій, ледви не приказуючій формі поради, як маємо поводитись, щоби уряд приступив до зміни тих відносин. Пан міністер Єнджеєвіч вперше стверджує, що теперішні польсько-українські відносини є наслідком давніших, обома сторонами зроблених помилок, що „сьогодні був би може час на поправу тих відносин“ та на занехання гострої боротьби на мішаних теренах, та що він доручив опрацювати цілий комплекс питань, звязаних з українським шкільництвом, щоби могти сіне іра ет студіо обдумати, які зміни можна би перевести у тій ділянці. Цю заяву приймаємо до відома і сподіємося, що п. міністер, як шеф уряду, відповідальний за свої слова супроти всіх сторін, має повну силу зреалізувати цілий комплекс справ, звязаних з українським шкільництвом. Отже тому, щоби докладно спрецизувати наше становище до цієї заяви, я вважав за відповідне ствердити попередні факти. Пан міністер, хоч робить обі сторони відповідальними за зроблені помилки, у своїй заяві всетаки твердить, що „тактика деяких українських партій утруднює полагодження хочби найбільш оправданих українських домагань“. Я вже ствердив, що ключ до розвязки ситуації під теперішню пору лежить не в наших руках, а в руках польського уряду і що ніякий уряд під ніякою притокою не може відмовити вимогам народу, якщо ті вимоги оправдані. **Можна зрозуміти нелегальні засоби боротьби палкої молоді, але ніколи не можна морально одобрювати нелегальної поведінки державних мужів, що стоять на чолі уряду.** Другою, значно важнішою справою є твердження, що український нарід є вже народом з цілковито викінченими формами свого нац. обличчя і що він може задоволитися лише такими змінами, які потрібні для його національної екзистенції на теперішньому рівні його національного розвитку. Український нарід виріс вже з того, щоби задоволитися якоюсь одною середньою або високою школою, або якимись нестійними змінами в народньому шкільництві. **Домагаємося зміни цілого політичного відношення супроти нашого народу, усунення тих всіх аномалій, які наш нарід лише кривдять та про які я перед хвилиною згадав.** Думаємо, що ті ненормальні відносини дійшли до останньої границі, що найвищий час положити край тій нівеляційній політиці супроти українського народу, коли хтось в цілості не хоче кинути його в обійми розпуки і в політиці катастроф шукати розвязки польсько-українських відносин. Ми певні, що це лежить не лише в інтересі українського народу, але також і в інтересі польського народу.

НОВА КОНСТИТУЦІЯ.

Ще кілька уваг я хотів присвятити справі конституції. Не жалімо за старою, ані не радіємо новою. Одна робила виключним сувереном польський нарід друга польську державу. І одна і друга минає мовчанкою факт, що в межах польської держави живе 6 міліонів українського народу. Одначе нова конституція в порівнанні зі старою *багато гірша для українського народу.* Стара конституція, стоячи на становищі народоправства, вивінувала сойм і сенат в дуже високі атрибути, зробила з тих інституцій володаря польської держави. В тих інституціях ми могли мати бодай теоретично відповідне нашій чисельності заступництво і боронити наших національних інтересів. В новій конституції, яка вивінувала президента Річипосполитої в атрибути суверена, зійшов сойм і сенат до підрядної ролі, з малим впливом на хід державних справ. До сенату не маємо ні активного ні пасивного права вибору, а колиб навіть якийсь українець найшовся у сенаті на підставі номінації президента, то теперішній досвід учить нас, що не був би це українець, котрого можнаб уважати справжнім представником українського народу, а був би це мамелюк кожночасного уряду. Не маємо нічого проти того, щоби польський нарід рішав собі сам конституцію згідно зі своєю волею і своїми інтересами. А проте, коли доля захотіла, щоби ми тепер жили в межах польської держави, мусимо дбати за те, щоби у такому важному законі, як конституція, були застережені наші національні права. Сойм полагодив її вже — не входимо в те, в який спосіб. — але вона ще не скодифікована і сенат мусить її скодифікувати. Коли в сенаті буде дебата над кодифікацією, будемо зголошувати там наші поправки, будемо домагатися *надати нашим етнографічним територіям автономічний устрій та змінити виборчу систему до сенату.* Річю польської більшости в сенаті буде приняти ті поправки, або їх відкинути. Підкреслюємо тут лише те, що з хвилиною знищення навіть малої істнуючої територіяльної самоуправи, не маємо ніякого впливу на хід самоуправних справ, не маємо ніякого впливу в уряді, позбавляють нас тепер всякого впливу на хід законодатних справ, — взагалі 6 міліонів українського населення опиняється поза обсягом цілого державного життя. Повну і виключну вже відповідальність за те беруть панове.

У ПЛОЩИНІ ПРОБЛЄМИ СХІДНОЇ ЕВРОПИ.

Високий сойме! Не знаємо, як довго тріватиме ще цей сойм, та не знаємо, чи ті наші голоси

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 9. ЛЮТОГО 1934.

ВІЛЬГЕЛЬМ ЛІХТЕНБЕРҐ. 2

ЛИЛИК.

КАРНАВАЛОВА ІСТОРІЯ.

(Докінчення.)

Він приглядався дамі у золотом лямованій, осінній сукні довго і допитливо. Так вона могла виглядати. З обличчя важко було щонебудь пізнати, а постать була струнка, як у Ґрети... Та врештою така сама, як в інших жінок на цій салі. Зате говорила вона ломаною німеччиною з мадярськими словами. Зовсім як Розалінда з „Лилика“. Тільки зміненим голосом, нижчим за якусь терцу від голосу Ґрети. Порівнання з „Лиликом“ змінило його погляд, що це була його жінка. І він рішив бодай якийсь час поводитись так, якби її не пізнавав.

Узяв її за руку і потягнув за собою: „Добре, що тебе здибую моя мала! Я справді розмовляв сам зі собою, бо стояти так довго без товариства, нудна річ. Тепер маю вже твоє товариство.

Мадярка всміхнулась задирливо:

— Як ти смішно це кажеш? А звідки ти знаєш, що я хочу бути у твому товаристві? Я прийшла тут забавитись. А кавалірів тут, слава Богу, досить...

Він притиснув її руку так сильно, що вона закричала. І зараз сказав поважнішим тоном, поважнішим, ніж мав намір:

— Ти не маєш оглядатись за кавалірами, розумієш? Ти маєш бути зі мною так довго, як я цього хочу! Чуєш?

— А як довго ти цього бажаєш, будь ласка?

— І не питай, бо на такі питання не буду відповідати.

Вони підійшли до шампанського шатра і сіли при столику з окремою лямпкою. Він казав принести з буфету дві склянки шампанського.

—За чиє здоровля випємо? — спитав він і стежив за її очима під маскою. Вона хвилину задумалась і сказала:

— На здоровля твоєї поважаної жінки!

Ріхард засміявся:

— Добре! на здоровля моєї поважаної жіночки, хоча вона в дійсності за це не заслуговує.

— Ого! то ти зі своєю жінкою посварився?

— Ще ні? Але варт би, бо вона поводиться неможливо!

— Чи вона є тут, на редуті?

— Так, вона тут, але не потребуємо нею журитися.

Тоді дама поклала йому руку на рамя і сказала веселіше:

— Тим краще! Ти мені подобаєшся. І я не хотілаб тебе пустити.

— Не бійся! — відповів він весело — я лишаюсь уже тобі вірний.

— На редутах не присягають! Тут найсвятіші присяги це кривоприсяги.

— То дай мені якийсь застав на поруку, що не втечеш мені — сказала вона, наче якась дівчинка.

Ріхард відступив два кроки назад і подумав лютий: „Лилик! Зовсім як у Лилику! Бачила цю оперетку, але не запамятала добре її акції“. І пригадав собі, що там Розалінда причипляє свому невірному Айзенштайнові золотий маленький годинник, як запоруку найближчої зустрічі. Саме тоді його „мадярка“ сягнула рукою до його кишені і витягнула з неї годинник із брельоком, привісивши собі його на декольті з тріюмфальною міною. З великою радістю в голосі, вже під впливом шампанського сказала:

— Так! тепер маю тебе, бо без годинника не зможеш вернутись до своєї поважаної жіночки!

Темпераментна мадярочка дотримала слова: не відступала його на крок.

— Чудово — думав собі Ріхард — як вона знаменито грає свою ролю! Ні разу не попадає у вульґарність, ні разу не виявляє свого голосу! Звідки моя холодна зрівноважена Ґрета набралась цього несамовитого темпераменту!

Було далеко по півночі, коли вона сперта на його рамені, втомлена прохала: „Я хотілаб іти до хати!“ Він відітхнув: „Крайня пора! Ти справді нині дуже втомлена! Ти доказувала чудес! Добре, їдемо. Але передтим можеш іще скинути маску!

Вона перелякалась і притримала маску рукою:

— Ні! пізніше... зовсім пізніше... Я не хочу, щоб ти мене бачив... аж на кінці... на самому кінці, коли будемо розходитись.

Ріхард пішов до ґардероби. Її футра не пізнав, не пригадував собі. Потім вийшли на вулицю.

— Де мешкаєш? — і злобно всміхнувсь.

— Доротина вулиця 12 — відповіла.

— Не вигадуй! Тепер можеш уже не прикидатись. Ти мешкаєш на Заіздовій 6!

Вона витягнула свою руку з-під його руки:

— Як ти можеш таке казати! Тиж не знаєш, де я мешкаю! Чому на Заіздовій, коли мешкаю на Доротиній.

Він не відповів. Ситуація його втомила і він хотів уже сидіти з Ґретою в авті. Тоді розкриє всю комедію.

Дав знак здалека шоферові, що минав їх і пошепки сказав йому адресу: Заіздова 6. Мадярка сиділа поруч нього, поклала голову на спинку воза і заплющила очі. Авто сунулось поволі. Нараз побачила з острахом, що їдуть іншими вулицями.

— Куди їдемо?

— До нашої хати на Заіздову. Сиди тихо, не звертай на себе уваги!

Вона зірвалась із місця і крикнула до шофера: „Шофер, спиніться!“ а до Ріхарда: „Я не

те є вже голосами лебедів. Не знаємо також, як виглядатиме слідуючий сойм і хто представлятиме в ньому український нарід. Тому на закінчення дозволю собі висловити в імені Українського Клюбу ще кілька слів.

Ми свідомі того, що нинішня Польща є тепер сильною державою, зі сильною внутрішньою владою, що в останніх часах має поважні здобутки в закордонній політиці. Може видаватися, що в теперішній хвилині українська справа сходить на другий плян, що не пора нею нині займатися. Стоїмо на іншому становищі. Вважаємо, що українська справа, справа поверх 40 міліонів вповні вже освідомленого українського народу є і завсіди буде, коли вже не найважнішою, то на всякий випадок дуже важною справою для польського народу, хоч український нарід позбавлений сьогодні політичної свободи та поділений між чотири сумежні держави. І саме той момент, в якім сьогодні находиться Польща, дає їй відповідні можливости поставитись і до справи українського народу в дусі, що відповідав би гідності і значінню обох народів. Ми зі свого боку, не зрікаючись ні на хвилину наших змагань до національної і політичної свободи, стоїмо на становищі, що польсько-українська справа може бути поладнана лише за обопільною згодою обидвох народів і **що від тієї згоди залежатиме доля Східної Европи та сила і значіння обидвох народів.**

НЕ ЗАБУДЬТЕ ПРИГАДАТИ СЕБЕ КУПУЮЧІЙ ПУБЛИЦІ!

З орґанізаційного руху.

НАРАДА В СПРАВІ МІСЬКИХ ВИБОРІВ У ПЕРЕМИШЛІ.

Дня 1. лютого ц. р. відбулася в Перемишлі скликана д-ром Загайкевичем в імені Повіт. Народньої Орґанізації УНДО довірочна нарада в справі самоврядних виборів міських у Перемишлі. Ця нарада обняла не лише членів УНДО, але взагалі перемиське громадянство без огляду на політичні угруповання та партійну приналежність. Нараді проводив посол *д-р В. Загайкевич*, який зреферував також справу міських виборів і пояснивши в загальних рисах найважніші постанови закону, підчеркнув вагу тих виборів для нас і конечність взяти в них участь одноцільним національним фронтом, не входячи в порозуміння з ніякими неукраїнськими чинниками. По оживленій дискусії, у якій забирало голос поверх 20 осіб, вирішено перш за все згідно з постановою ЦК УНДО з 18. XI. м. р. станути до цих виборів самостійно одноцільним національним фронтом. Вибрано покищо ініціятивний комітет, зложений з 7-о громадян, якого завданням буде підготовити на найближчу мету залишу акцію, а потім підготовити утворення українського виборчого комітету для переведення виборчої акції в м. Перемишлі.

хочу до тебе! Зупиніться, зупиніть!" І била кулаками у шиби так довго, аж шофер станув. Вискочила з авта, почала втікати і щезла.

Шофер, що звик до таких сцен, тільки покивав спочутливо головою і знову зачиняв двері зі словами: „Отже їдемо знову на Заїздову!"

— Ні! — крикнув Ріхард — до Брістолю!

*

На другий день Ріхард „вернувся" додому зі своєї подорожі. Ґрета прийняла його чемно, ласкаво, зі своєю таємною усмішкою, такою, яку мала, коли прощала його.

— Як ти провів час?

Він не міг глянути в її очі і сказав:

— Дякую, зовсім добре.

— Усе в порядку?

— Так. Але чому ти так нараз цікавишся моїми інтересами?

— Я завсіди ними цікавлюся, тільки ти цього не запримічуєш.

Він вийшов з кімнати, щоб нишком повісити до шафи свій фрак. Ще ніколи не був у такому дурному настрою.

Кілька днів пізніше спитала його Ґрета:

— А де твій годинник?

Він малощо не розгнівався. Хотів їй сказати, що не любить таких дурних дотепів. Але заволодів собою.

— Уяви собі, я згубив його в подорожі...

— Не може бути?!

Вона погладила його по волоссю і потішила:

— Не журись. На твої іменини куплю тобі новий. Зовсім такий самий.

*

І справді за іменини на нічному столику зранці лежав годинник. Зовсім такий самий. Правду кажучи, важко сказати, чи це той самий... Дуже можливе! Навіть дуже імовірне...

Але запевне не знає Ріхард про це і досі.

Перекл. *А. Б.*

Молодий 90-літній козак.

Спомин про В. І. Немирович-Данченка з приводу його смерти.

Ще недавно можна було бачити Василя Івановича Немирович-Данченка чи то на вулицях Праги, чи на концертах, чи над берегом Велтави, як літом кидає хліб рибам, а зимою диким качкам.

Василь Іванович Немирович-Данченко, це була одна з найцікавіших постатей російської еміграції у Празі. Широкоплечий, з сивими козацькими вусами, вірлиним носом та глибокими карими очима, бадьорий, якби не 90-літній старець, а молодий козарлюга. Вбрати би його в козацький жупан, привісити шаблюку, посадити на коня, а мали би ми перед собою, типічного репінського козака-запорожця.

І минувшину мав Василій Іванович також справжнього запорожця.

Вже 1877 року, підчас визвольної війни балканських славян з Туреччиною, боровся Немирович-Данченко поруч багатьох інших російських добровольців у Болгарії, як це пізніше описав у своїм найліпшім творі „Голгофта Балкану".

У літах 1905—1906, бачимо його на полях Манджурії, під Мукденом та в Порт-Артурі, і ті події теж змальовані в його численних творах.

Твори Данченка переведено на 16 мов (крім нашої, в якій нема, здається, ніодного перекладу!)·

З Немировичем-Данченком познайомився я у Празі, підчас еміграції. — „З вашим прізвищем", казав мені Данченко, „я стрічався вже тому трицять літ". „Одного, підполковника артилерії, який мав ваше імя, я пізнав ще перед японською війною, а другий, був моїм другом і приятелем". Був це молодий російський журналіст, кореспондент петроградських часописів з часу російсько-японської війни, який і згинув десь на манджурських полях. Немирович-Данченко здається тому так швидко прихилився до мене, казав навіть, що я на того журналіста „очень пахож".

Чи то у себе дома, де бував я частим гостем, чи то на проходах, чи в каварні „Граф", розказував мені Данченко багато цікавих річей про бої в Болгарії 1877 р., та про бої в Манджурії. Та, що раз у штабі російської армії стрінувся на манджурськім фронті з одним „русским" із Галичини, який був австр. військовим обсерватором при російській армії. Був це полковник граф Шептицький.

Щодо України, то Немирович-Данченко говорив часто таке: „Я, малорос, — запорожський козак, предки мої були навіть отаманами Січи Запорожської, і цим я дуже горджуся, але самостійність України не користна ні для України, ні для Великоросії; та від своєї молодости я стою на становищі федерації всіх трьох руських племен: великоросів, малоросів і білоросів".

Будуча Росія, буде на думку Н. Данченка, демократична та федеративна, „де всі язики і племена" будуть свобідні, почуватись як у себе дома, будуть розвивати свої культурні, національні окремішности, та будуть працювати на користь і розцвіт цілої держави, та щиро боронити її границь чи то над Пацифіком чи під Дебречином.

Галичиною та іншими нашими землями цікавився Н. Данченко все щиро, знав про подробиці пацифікації (і навіть писав на цю тему) та визнавався добре в наших шкільних містеріях.

Ще в передвоєнних часах був Немирович-Данченко членом ґрупи, яка мала у програмі силою відірвати „руські" землі від Австрії й Угорщини і зараз у 1914 році, коли російські війська заняли Галичину поїхав „посмотрить" на землю Короля Данила. Побачив там країну, колись такої високої культури і слави, тепер у такім зубожілім і занедбанім стані.

Щодо самої Польщі, то Немирович-Данченко, був прихильником самостійности польського народу в його етноґрафічних границях.

Казав: „Нам треба Польщі і то навіть конче, як греблі проти німецької експанзії на Схід, яка завсіди нам загрожує і чимраз більше буде загрожувати.

Щодо більшовиків, то був проти збройної інтервенції чужих держав, вірив, що більшовики перейдуть еволюцію і кінець-кінцем, Росія стане могутня, але демократична.

У свій поворот до батьківщини не вірив. „Я вже за старий „панімаете"! — казав.

І справдилися його слова. Кріпкий дідусь не видержав еміґрантських злиднів і помер в днях у Празі, далеко від рідного Кавказу, де провів свою молодість і який любив понад усе.

Інж. Юліян Купчинський.

З життя українських товариств.

ПРОСФОРА НА СТРИЙСЬКІЙ ДІЛЬНИЦІ.

Мин. неділі влаштував впарі з іншими товариствами у Львові свою просфору і Кружок „Рідної Школи" на Стрийській дільниці, точніше — його жіноча Секція. В гарно прибраній салі, серед якої пишалася ялинка, засіло за столи з просфорою до 200 осіб, гуртуючись серцем в одну родину. Свято почав посвяченням просфори о. пар. Дзедзик, що й побажав привітними щирими словами кращої долі та вказав на шляхи орґанізаційної праці на Стрийській дільниці. Крім нього промовляли ще о. прал. Куницький, о. Ґорчинський, голова Кружка проф. Ластовецький, голова жін. Секції п. Стелля Марітчакова, п. М. Ігнатова, радн. Гординський, студ. Р. Мигаль і д-р Дзерович. Серед коляд хору „Будучности" і хору чит. „Просвіти" минув швидко цей настроєво щирий і бадьорий вечір, закінчений нац. гимном та збіркою, що дала 26.50 зол. на будову школи на Стрийськім. (—)

Львів має свого Кіртена.

ЖАХЛИВА ТАЙНА ПОРУБАНОЇ ЖІНКИ І ЇЇ РОЗГАДКА.

Як ми вже вчора коротко повідомляли, Львів став ареною жахливого, просто безпримірного злочину, яким випередив всі міста в Польщі й несподівано дорівняв великим столицям Европи. Подробиці його схвилювали не тільки місто, але й цілий край, що досі не памятає в історії своєї кримінольоґії такої жахливої справи. Не диво, що вся польська преса переповнена подробицями злочину, а на устах Львова від кількох днів тільки й мови, що про цей нечуваний факт людської жостокости і кровожадности.

В подробицях, сьогодні, коли злочинець сидить уже за ґратами, справа ця виглядає так.

ТАЄМНІ ШМАТКИ ТІЛА.

В понеділок біля полудня оббігла Львів жахлива вістка: Робітник Шустро, що набирав в ярку біля вул. Понятовського пісок, найшов на цьому піску та побіч нього порозкидані шматки людського мяса зі шкірою. Шустро викликав негайно сторожа Сх. Торгів Чижа і поліцію, яка почала переглядати цілий ярок і тут найшла під одним деревом 9 шматків людського мяса, під другим людські ребра, під третім шматок підчеревя. Крім цього найдено скривавлений папір, в якому злочинець приніс ці шматки, поки порозкидав їх.

Нахідка поставила зразу на ноги цілу поліцію, але розгадка справи натрапила на величезні трудноші. З найдених шматків, обмитих і частинно надпалених, можна було здогадуватись, що злочинець порубав свою жертву, обмив усі порубані шматки, а кости спалив. Затеж невідомо було, хто був жертва — мужчина чи жінка, та чи вбито її з метою грабунку чи на сексуальному тлі. Зокрема брак голови, пальців і розталий сніг ставили нові перешкоди для слідства.

НОВІ СЛІДИ ЗЛОЧИНУ.

Справа набрала ще більшого посмаку сензації і тайни, коли у вівторок найдено недалеко місця першої нахідки нові частини людського тіла. Саме поліцай, що патролював у парку Йордана, найшов у хащах ще кілька шматків людського мяса, біля цегольні Нахта при вул. Зеленій найдено 17 дальших шматків, серед них дамську шовкову панчоху зі стегном, нутрощі, рамя і полові частини тіла, а крім цього у кошику на сміття на площі Сх. Торгів теж шматок мяса. Загалом найдено 40 шматків людського тіла, що важили сороккілька кільограмів. З них можна було вже зложити цілого трупа жертви, до якого бракувало тільки голови і пальців.

Енерґійне слідство мало вже за що зачепитись. Що жертва була жінка — не було сумніву

ніву. Те, що злочинець порозкидав її шматки в околиці першої дільниці і то в ріжних місцях, казало догадуватися, що він околицю тієї дільниці знав дуже добре, отже й мешкав у ній. Факт, що пісок брали робітники щоденно, а проте в суботу не запримітили на ньому робітники нічого, підтримувало здогад, що злочинець убив свою жертву вночі з суботи на неділю, в неділю порозкидав шматки її тіла в ярку, а вночі з понеділка на вівторок розкидав далі. Не було сумніву, що голова жертви й її руки були ще в нього і що він найближчої ночі десь їх відкине.

АРЕШТУВАННЯ ЖАХЛИВОГО ЗЛОЧИНЦЯ.

Серед цього поліція дістала довірочну вістку, що безробітний каменяр з вулиці Яблоновських, Колодій, пробував продати кільком гандлесам дамський плащ, але ці не хотіли його купити, бо він був скривавлений. Негайна ревізія в Колодія у вівторок ранком найшла цей скривавлений плащ справді. Колодій заявив, що дістав його з дорученням продати від Гієроніма Цибульського, власника кіоску на перехресті вулиць Понятовського і св. Софії.

Кіоск взяли на око. Цибульський, 47-літній, низький і кретинуватий в вигляду мужчина, колись інвалід австрійської армії, пізніше „оборонець Львова" і вояк відомої групи полк. Абрагама, що визначався великою відвагою та відомий був у цілій дільниці, відпадав досі як підозрілий. Якби нічого, продавав спокійно папіроски й агентам, що приходили до нього щораз купувати їх, оповідав тільки нервово, що хорий та що лихий, бо якась жінка вкрала йому 700 зол. В околиці знали, що Цибульський любив запиватись та перебувати серед повій, але щоби він був здібний аж на такий злочин — цього ніхто не підозрівав. Проте, коли у вівторок вечором до кіоску ввійшла поліція, Цибульський зблід. Його вирвали з будки і перевели в ній основну ревізію. Вже перший погляд в її нутро заморозив кров загартованих поліціянтів. Ціла долівка в ній була сплямлена кровю, серед сміття пальці жертви, по кутах повпихані скровавлені гавчірки і частини жіночої одежі. В цебрику побіч була закровавлена вода, а в ній голова, руки й частина нутрощів. Ця голова була оскальпована і так змасакрована, що рис обличча годі було розпізнати. Поруч стояло приладдя злочинця: скровавлена сокира, пилка й ніж.

ЩО КАЖЕ ЗЛОЧИНЕЦЬ?

На поліції почав злочинець зізнавати: З суботи на неділю привів він, як це врештою робив часто, якусь вуличну дівчину з Бернардинської площі до кіоску, де спав здавна. За якийсь час вона, невідомо чому, витягнула пляшечку з ціянкалі, випила її і на очах Цибульського сконала. Боючись наслідків і відповідальности, Цибульський задумав непомітно позбутись трупа. Роздягнув її, порубав на шматки, повимивав їх і поховав. В неділю ранком продавав, якби нічого, папіроски, потім передав Колодієві продати дамський плащ, врешті вечором пішов з ним до Стрийського парку, кажучи, що хоче викинути десь кінське мясо, яке йому зіпсувалося. В понеділок продавав далі, а вечором розкинув дальші частини трупа в цегольні Нахта й парку Йордана. Голову, руки й решту хотів викинути у вівторок вечором, опісля вичистити кіоск. Двацять чотири години пізніше ніхто й був би не догадався, що в його будці трапилося.

Цим зізнанням злочинця поліція не довіряла. На голові жертви найдено сліди ударів, у кіоску пляшки з отрутами — повстала гіпотеза, що Цибульський убив або й отруїв свою жертву. Тимто й усе з кіоску для дальшого слідства забрали на поліцію.

Вістка про те, що вже відкрили злочинця, викликала незвичайне вражіння.

ІСТОРІЯ ЛЬВІВСЬКОГО КІРТЕНА.

Типовий з вигляду злочинець, Цибульський дістав, як 33 відс. інвалід, свій кіоск 10 літ тому. Він давав йому добрі доходи і тому Цибульський тогож року оженився з якоюсь Ґурківною та почав з нею жити „по панськи". Їх мешкання при вул. Яблоновських було повне коханців жінки і його приятельок, що запивалися й гуляли щоночі. З подружжа вродився син, що перебуває сьогодні в чужих людей, а три роки пізнійше Цибульський розійшовся з жінкою, що нині є касіеркою в одній каварні в Золочеві та зліквідував мешкання. З того часу жив самотно, запивався і часто приводив вуличних дівчат до кіоску.

Про фатальну ніч злочинець змінив свої зізнання вже двічі. Зразу казав, що привівши невідому йому дівчину, впився з нею і в пияцькому шалі вдусив, а тоді отверезівши, порубав її трупа, опісля вияснив, що хотів випробувати ціянкалі, яке дістав від одного возного і всипав нещасній дівчині у горівку. Коли вона від цього сконала, він зрозумів злочин і хотів його затерти.

ХТО Є ЖЕРТВОЮ ВИРОДКА?

Ствердити, хто впав жертвою Цибульського, було зразу важко. В його кіоску найшли кілька „чорних книжок", які заставили в нього вуличні дівчата за папіроски, але всіх їх власниць найдено живими. Щойно після довгих розшуків устійнено, що вбита це 27-літня проститутка Емілія Шефф, яка мешкала при вул. Міхала на Замарстинові, скотилася була на останні щаблі свого життя і в останнє бідувала так, що навіть плащ і черевики, які найдено надпаленими в кіоску Цибульського, позичила від своєї господині, йдучи по заробіток. У підземному світі Львова звали її „Мільця-кокаїністка".

НАГЛИЙ СУД НАД ЗЛОЧИНЦЕМ.

Цибульського передали для досліду лікарям. Якщо вони заявлять, що він здоров на умі, йому загрожує кара смерти від наглого суду, що відбудеться над ним за кілька днів. (—)

*

Останні вістки зі слідства кажуть, що Цибульський обтяжив міцно Мих. Колодія, того якому доручив продати плащ вбитої. Колодій мав йому помагати цілу неділю рубати трупа нещасної жертви та обмивати поодинокі шматки мяса. Переслухані сусіди й вуличні дівчата ствердили, що Цибульський здавна любувався виглядом крови, любив обдирати звірят зі шкіри та вбивати їх а теж еротично був повним виродком і ненормальним. Був теж хорий на люес. Вбита Емілія Шефф була вже до війни проституткою, у Варшаві сиділа півтора року за крадіж і недавно тільки приїхала до Львова, де живе її молодша сестра. Хоча на паспорті має 27 літ, то в дійсності мала 41. Зрештою була низька, чорна й негарна, безоглядна й рискувала на все. Одна з переслуханих вуличних дівчат зізнала, що Цибульський хотів її у свому часі теж вбити ножем.

Синок Цибульського приняв вістку про злочин батька сльозами. Жінка його, що приїхала до Львова на вістку про злочин, зголосилася сама на поліції.

Прок. Мостовський вирішив уже, що Цибульський і Колодій відповідатимуть перед наглим судом.

З ПРИВОДУ КАРНАВАЛОВИХ СПЛІТОК:

Комітет Перших Студентських Великих Вечерниць під гаслом „Студентство Рідній Школі" подає до відома загалові українського громадянства, що ті Вечерниці відбудуться в усіх салях „Бесіди" і „Народнього Дому" (І. пов.) за виїмком салі театру „Ріжнородностей. Концертують дві орхестри — jazzband „Розрада" проф. Б. Вахнянина.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА" З ДНЯ 9. ЛЮТОГО 1934.

М. ГАЛУШИНСЬКИЙ. 17

З Українськими Січовими Стрільцями.

СПОМИНИ З РР. 1914—1915.

Що я заявив стрільцям? — Які питання ставив я сам собі?

Ходячи поміж стрільцями та входячи у ближчі взаємини зі стрілецькими старшинами, головно з названими вгорі Дідушком і Вітовським, пізнав я, що поміж стрілецтвом говориться зовсім поважно про те, що було виявлено головою ЗУР. д-ром К. Левицьким, що стрілецтво має бути вжите головно до політичних завдань. Ніхто з них не знав, яке це має бути політичне завдання і в якій формі воно буде виконуватися, на всякий випадок стрілець готовився до нього. З принагідних розмов набирав я такого переконання, що політична задача в уяві пересічного стрільця виростала на аґітаційну роботу, де стрілець буде скликати наради й віча, буде читати брошури, буде говорити промови, читати відчити, закладати товариства і т. д. Про це він не питав, чи така робота можлива і чи він — нераз ученик нижчої, часами вищої гімназії — до такої роботи доріс. Не хотячи стягнути на себе відповідальности, що і я таким легким гаслом стараюся стягнути якнайбільші маси добровольців, а знаючи, що моя воєнна карієра як орґанізатора, а навіть начального команданта, буде в порівнанні до долі іншої стрілецької братії дуже безпечна, рішився я на крок, щоби подати інтеліґентному стрілецтву ясно і недвозначно до відома, що воно дуже помиляється, коли сліпо вірить у того роду поголоски і приречення. Той крок зробив я на власну руку, без порозуміння з Б. У., уважаючи, що я як начальний командант поношу опісля сам відповідальність за всякі наслідки, а закриваючи дійсний стан річи, неначе даю свою згоду на те, щоби ширилося баламуцтво. Тому велів я скликати до одної більшої салі всіх тих стрільців, які мали покінчену середню школу або були студентами університету чи техніки, або займали вже після покінчення студій якісь суспільні становища і коротко та ясно сказав їм, щоби старалися протиділати тому хибному поглядові, неначе стрілецтво не буде брати активної участи в боротьбі, а буде вживане лише до політичних завдань в етапах армії. Я тоді заявив зовсім отверто, що вони будуть лежати серед граду куль у стрілецьких ровах, будуть терпіти всі невигоди воєнного життя, що будуть таксамо гинути, що будуть таксамо ранені, будуть ту саму службу сповняти, що й інші частини армії. Коли з тією свідомістю лишаться всі при добровольцях, тоді стає ясно, що вони йдуть до того по своїй найліпшій волі та по своїм переконанням і тоді вони становитимуть передовий та чільний матеріял армії. У противнім випадку ще пора кинути ряди добровольців і вернутись до хати. Не маю даних, як приняли зібрані мої слова, чи мали вони на кого який вплив, але в кожнім разі я сповнив ту повинність, яку був покликаний сповнити, тобто вияснити стрільцям-добровольцям, що їх жде в недалекій будучності.

В тій порі ставив я нераз собі питання, по що суспільність ставить добровольчу організацію, коли держава і так забирає всіх здібних до зброї. Я не міг найти ніякого вияснення на це питання. Я думав, що було це дуже нерозважно жертвувати всім своїм дорібком, усією своєю інтеліґенцією на те, щоби вона погибла. Бо не дурив хіба я себе тим, щоби навіть 10.000-ний відділ добровольців заважив на долі тої війни. Я вичував, що це більш політичний маневр, як дійсна потреба, але чи варто для сумнівних політичних здобутків рішатися на такий рискований крок? Хвилинами хотілося мені кричати до суспільности, щоби не виконувала на собі „гаракірі", хотілося кликати до неба по поміч, щоби рятувати ту молодь, якої нам більше треба, ніж усяких признань та сумнівної вартости політичних добутків. Не лише нашій суспільности, але й польській дивувався я і дав тому вислів в одній моїй розмові з віцепрезидентом Ради Шкільної Краєвої Дембовським, якому сказав рішучо, що суспільність повинна поставити своє „вето" супроти добровольчих формацій.

Будучи визначеним на начального команданта всіх УСС, не міг я звертати увагу тільки на Львів, але мусів зайнятися цілою Східною Галичиною. А маючи такий малий і такий слабий апарат до розпорядимости, відчував я свою безсильність. Я чув, що моя робота подібна до праці селянина, який управляє примітивними засобами свою ріллю під боком того, що має у своїх руках всі засоби найновішої господарської техніки.

(Далі буде.)

—o—

Димісія кабінету Даладієра.

НАРАДИ МІНІСТРІВ.

ПАРИЖ, 7. 2. ПАТ. Пізно вечір прем. Даладіє конферував з президентом республики в Елізейській палаті. Незалежно від того відбулися конференції міністрів внутрішніх справ, справедливости та префекта паризької поліції, що тревали до год. 3. над ранком.

ВІДОЗВА ПРЕМ. ДАЛЯДІЄРА.

ПАРИЖ, 7. 2. ПАТ. Нічю в год. 24. прем. Даладіє видав відозву, в якій стверджує, що подексцитовані політичні партії хотіли виконати замах на республиканський устрій. Ватаги узброєні в револьвери й ножі нападали на поліційних агентів, республиканську гвардію та поліцію. Оборонців ладу атакувала юрба й вони були ранені в тій боротьбі. Лише завдяки холоднокровности влади безпеки не прийшло до повної масакри. Уряд свідомий своїх обовязків буде старатися за всяку ціну вдержати спокій та привернути населенню безпеку й запевнити незалежність республиканському устроєві.

ЗАБОРОНА МАНІФЕСТАЦІЙ.

ПАРИЖ, 7. 2. ПАТ. Префект паризької поліції заборонив із 7. ц. м. уладжувати всякі маніфестації в Парижі.

ВБИТІ ТА РАНЕНІ.

ПАРИЖ, 7. 2. ПАТ. Поготівля поліції відкликали щойно в год. 3. над ранком. Згідно з комунікатом м-ства внутрішніх справ біланс жертв учорашніх подій є: 6 убитих і 300 ранених.

ПОГОТІВЛЯ СКРІПЛЕНЕ.

ПАРИЖ, 7. 2. ПАТ. Префект поліції після конференції з міністрами внутрішніх справ і справедливости зарядив нині скріпити поготівля поліційних відділів.

ПРЕСА ПРО ЗАВОРУШЕННЯ.

ПАРИЖ, 7. 2. ПАТ. Щоденники широко обговорюють вчорашні криваві події. Проурядові запевняють про замах на республику, праві закидають вину за пролив крови кабінетові Даладіє. Поліція, стверджують часописи, мусіла всюди вживати зброї і шабель. З 20 разів розбивано маніфестації комуністів, що кричали на честь Совітів. Товпа нищила кіоски, дерева, автобуси, ставила барикади. „Ль Евр" і „Попьлер" добачують у заворушеннях пробу ввести фашистівський лад в республиці. Редактора „Аксіон Франсез" арештовано за те, що погрожував у часописних шпальтах урядові лінчом товпи.

ПАРИЖ, 7. 2. ПАТ. Елізейської палати береже поліція. Вчора демонстранти пробували вірватись до палати, понищили емблеми й герби на огорожі та порозривали її в кількох місцях. Знищено теж будки варти.

ПОБИЛИ РАДНИХ.

ПАРИЖ, 7. II. ПАТ. Підчас вчорашних маніфестацій 12 радних Парижа пішло в стяжках і відзнаках свого уряду на чолі 2-тисячної юрби до палати депутованих. Поліція не допустила їх, зашаржувала юрбу й 8 радних побили палками. Всеж чотирьом з них вдалося дістатись до палати, де їх приймив мін. судівництва Фенансіє а потім прем. Даладіє. В 14. год. відбулося спільне засідання депутованих, сенаторів і радних Парижу, що радило над ситуацією.

ПОКЛІН УБИТИМ І РАНЕНИМ.

ПАРИЖ, ПАТ. Мін. Фро видав до поліції і війська подяку, в якій виявляє поклін раненим і вбитим жертвам обовязку.

ПАРИЖ, 7. II. ПАТ. Підчас сутички на площі Згоди ранено в голову заст. префекта паризької поліції Гішара.

ДИМІСІЯ ДАЛЯДІЄРА.

ПАРИЖ, 7. 2. ПАТ. Уряд премієра Даладіє подався до димісії. Димісію принято. Даладіє заявив представникам преси, що уступає, бо не хоче проливу крови. Вістку про уступлення уряду Даладіє приняла дуже втішно паризька біржа. Скрізь співали Марсельєзу і вигукували в честь нового уряду. Президент республики Люброн запропонував б. президентові Думерові сформувати уряд, але той відмовився. В політичних колах сподіються, що нового премієра заіменують пополудні.

НЕ РОБІТЬ КРИВДИ СВОЇМ ЧЛЕНАМ!

Установа, що не передплачує „Діла" для своїх членів, робить їм найбільшу кривду, бо позбавляє їх інформацій точних, основних і з першого джерела. Тому всі читальні, кооперативи, кружки „Р. Ш." й інші народні установи повинні заабонувати „Діло" для своїх членів.

Обезпечення рільних робітників.

В соймі предложено виладжений радою міністрів проект закону про обезпечення рільних робітників на випадок нездібности до праці або смерти. Обезпеченню підлягають рільні робітники і домова служба, що скінчили 16-ий рік життя і не переступили 60-го, та є заняті наємною працею або находяться у службовому відношені в рільних, лісних, городничих, годівельних і рибних господарствах, оскільки працюють постійно, сезоново або хвилево довше ніж 20 днів без перерви у одного хлібодавця. Обезпеченева оплата означена на 5 прц. підставової плати, з чого 3/5 платить працедавець, а 2/5 робітник.

Інвалідська рента прислугує рільному робітникові, що був обезпечений напротязі бодай 200 тижнів. Якщо від початку обезпечення до хвилини повстання інвалідства минула тільки третина того часу, рента виносить 20—25 прц. На випадок обезпечення, що тревало менше від 200 тижнів, буде прислугувати робітникові одноразова відправа. Рільні робітники, що в часі, коли закон входить у життя, скінчили 65 літ, не мають з чого жити і за останніх 14 років працювали бодай 4 роки, дістануть теж інвалідську ренту.

НОВИНКИ

— **Виклад про українську народню пісню.** В Українськім Науковім Інституті в Берліні (університетська саля ч. 101) виголосить проф. Антін Рудницький в пятницю, 9. ц. м. в 8. год. веч. виклад у німецькій мові на тему: Українська народня пісня, її обробітка й використання в українській мистецькій музиці. Музикальну ілюстрацію обняла відома співачка Марія Сокіл зі Львова.

— **Щедрий дар Музеєві Визвольної Боротьби України.** П. Я. Макогін передав від Українського Бюра в Льондоні 1000 ам. дол. (2 рата), як даток Бюра до зібраних уже жертв на Український Дім у Празі. Як відомо, Українське Бюро в Льондоні додає до жертв українського громадянства до кожного доляра свій доляр і призначило на це суму до 3.000 дол.

— **З Українського Лікарського Товариства.** В суботу дня 10. ц. м. в год. 19. відбудеться в домівці Товариства відчит д-ра О. Барвінського: Водні хиби при дожильних впорскуваннях.

— **Українїка.** Роман В. Винниченка „Записки Кирпатого Мефістофеля" виходить у чеськім перекладі Божени Голечкової під назвою **„Zápisky piknoseho Mefista"** як додаток до час. **„Národni Listy — Večernik"** та **„Národ"**. В замітці, в якій попереджалося про друк цього роману (27. XII. 1933 р.), було зазначено, що цей роман „показує чуттєву боротьбу чоловіка, який по роках марного шукання й туги по страченому коханні визволюється зі свого злочинного егоїзму зрозумінням обовязку до дитини, яку залишив, не турбуючись дальшою її долею. Роман — великих дієвих градацій та щирих поетичних пасажів..." (У. Т.)

— **Свято Крут у Празі.** Українське студентство в Празі, зорганізоване в ЦСУС-і, Союзі Підк. Р. Студентів і УАГ, улаштувало 28. січня Свято Крут. У вступнім слові Улас Самчук означив Крути як початок державної емоції українського народу й назвав Свято Крут святом молодости, воскресення й піднесення духа. Програма складалася зі співів п. І. Туркевич-Мартинцевої (О. Олеся „Я бачу вас, святі могили...", Б. Гомзина: „Самітна", „Світанок", які скомпонував Р. Сімович і Шевченкове „Минають дні" в композиції п. Туркевич-Лісовської та відоме „Подайте вістоньку" Людкевича). П. Р. Сімович виконав Шуманові „У ночі" й „Казка" та III. баляду Й. Брамса; О. Чучкевич деклямував вірш О. Стефанович „Крути", а Юр. Косач власну поему „Пісня про Ронсеваль". Акомпаніювали п. Туркевич-Лісовська і Р. Сімович. Свято закінчилося співом нац. гимнів.

— **За летючки ОУН.** Перед трибуналом присяглих суддів у Львові станув Мирон Мицьола, парубок з сокальського повіту, у якого при ревізії найдено летючки з закликом до бойкотування польських шкіл. На основі вердикту суддів Мицьолу засудили на 2 роки вязниці. Боронив пос. д-р Ст. Біляк.

— **Присуд.** Самбірський суд присудив за зневагу державних емблем у Бережниці й Татарах 22-літнього Андрія і 20-літнього Володимира Чепілів на 7 міс. вязниці.

— **Чи наглі суди будуть знесені?** На засіданні сенатської буджетово-скарбової комісії референт Зачек ствердив на основі статистичних дат, що злочинність, яка підлягає наглим судам, значно ослабла, і спитав міністра справедливости, чи не пора уже скасуватиб наглі суди в Польщі. Міністер справедливости Міхаловський відповів, що на найближчому засіданні ради міністрів поставить відповідне внесення. Рішення в тій справі залежить тільки від ради міністрів.

— **Землетрус у Скільщині.** В неділю, 4. ц. м. в год. 5.30 досвіта в селах Коростів, Козьова і Оравчик біля Сколього відчули легке підземне потрясення, що тревало кілька хвилин. В корчмі в Оравчику перевернулася шафа з напитками а в кількох мешканнях перевернулися печі і бреніли шиби. В тім самім часі відчули легке потрясення в Сколім.

— **Львівська хроніка.** У Львові арештували агента фірми „Польський Килим", Зільберберга, що в Познанщині продав на 10.000 зол. килимів, а потім за ці гроші бавився по каварнях підшиваючись під прізвище гр. Бонковського. — Яків Гольдман, власник ресторану при вул. Нової Різні, відобрав собі життя вистрілом з револьверу.

— **Заборона коляди.** Як повідомляють нас, влада заборонила колядувати церковним братствам сіл Волчківці, Орелець і Тулова пов. Снятин в порiздвяному часі. Причини невідомі.

— **Розвязання академічних товариств.** На варшавськім університеті розвязано всі академічні товариства, що не предложили ректорові проєкту нових статутів, які відповідають вимогам нового закону. Розвязано поверх 50 товариств.

— **Краєва хроніка.** В перемиській тюрмі вибухли авантури вязнів, які зліквідувала щойно поліція. — Часопис правих російських еміґрантів „Молва", що виходив у Варшаві і в якому працював відомий російський письменник Фільософов, перестав виходити. — 3-го ц. м. було в Польщі 401.902 безробітних, то-б то 2.372 більше, як мин. тижня. — Біля Вілянова пов. Варшава найшли вбиту 25-літню Янковську, яку шофер Халупчак заманив на прогульку авто, за містом знасилував і вбив 5 кулями, а тоді відібрав собі життя на одній з вулиць Варшави. — Жида-маляря А. Ґутермана, що влаштував виставку з образів, які обиджували католицьку релігію і публичну мораль, варшавська поліція арештувала. — В Городенці повісився 75-літній господар Микола Колатко, програвши маєтковий процес з сусідом. — В Підгірках пов. Калуш згинув при копанні глини В. Добровольський, якого засипала земля. — В Нагачеві пов. Яворів згоріли будинки Василя Фульмеса, якого й арештовано. У Вільшаниці того ж повіту згоріли дві господарські загороди. — Станиславівський суд присудив на 16 міс. тюрми дир. кіна „Варшава" в тому місті, Штарка, що підробляв на білетах печатку маґістрату, щоби не платити йому податку. — В Рихтичах пов. Дрогобич пробив 22-літній О. Войтушишин сел. Босака, що вмер, залишаючи жінку і двоє дітей. — В Підгірцях пов. Калуш так нещасливо копав Варко Добровольський глину, що вона усунулася і вбила його на місці. — Коломийське староство присудило на 9 міс. вязниці б. секретаря громади Ґвіздець, що з пімсти за редукцію насилав до староства анонімні обвинувачуючи його службовиків у шпіонажі. — Суд у Коломиї присудив на 10 міс. тюрми П. Барана і на 6 міс. його приятеля Котерби за важке побиття Мих. Палюха. — Біля Ожешина на Шлеську наїхав поїзд на віз і вбив його 62-літного власника, Малькера, а поранив важко коня. — В пов. Молодечно арештували селянина з Волині Мик. Вичина, що вже довгий час вдавав лікаря, лікував людей і навіть бавився в положничого спеціяліста. — У Кренчках б. Варшави, арештували карбового Швета, що з-підозрений у крадіжі, хотів виявити свою пильність, намовив сел. Нелзевковського прийти з ночі набрати собі трохи конюшини з двірської стироти а тоді важко його постоїлна.

— Хитрі обманці. Кирило Пиш і Федь Заверуха хотіли заробити гроші на тому, що викравши печатку з канцелярії Волоської церкви, сиґнували нею подання до старовства і влаштовували в Нар. Домі забави „Церковного Т-ва“, з яких брали доходи собі. Так обійшлося їм кілька разів, але коли оноді постерунковий почав ліквідувати бійку, що вибухла на такій забаві, почув багато цікавого і з місця обох „комітетових“ та буфет перетаскав до вязниці. Тепер Федь буде пищати, бо Кирило трохи надто заверушив...

— З нужди хотів служити у війську. Окружний суд в Корол. Гуті розглядав справу Альфонса Клещинського, який не міг найти кілька літ ніякої праці дарма, що був здоровий і дужий і врешті підробив свою метрику, щоби швидше піти до війська: вишкробав у даті 1912 р. двійку, вписав чвірку і так зголосився до військового бюра. Тут не могли найти його прізвища у списках, покликаних до армії, приглянулися до дати й остаточно Клещинський, що силою хотів омолодити себе на 2 роки, найшовся перед судом. Суд присудив його на місяць тюрми з завішенням на 2 роки.

— Бідак дістає 18 міліонів долярів. Такої суми не можна виграти на льотерії. Навіть у байонськім банку не можна накрутити інтересів до такої висоти. А треба мати свояків в Америці, що вмираючи не забувають за нас. Таке щастя трапилось звичайному бідному рибалці в околиці Штрасбурґу, у Ваценав. Влітку 1932 р. приїхав туди з Філядельфії один адвокат і шукав за рідню Хрістофа Шеффера. Той Шефер виїхав замолоду до Америки і дійшов до міліонів. У 1885 р. помер і залишив жінку та двоє дітей, що дістали всю його спадщину. Останній його син помер у 1915 р. і не лишив спадкоємців. Його сестра дістала все його майно, але і ія вмерла 16. листопада 1930 у Філядельфії залишаючи 18 міліонів долярів. З усіх кандидатів до цього майна в Америці ніхто не підходив. Філядельфійський адвокат Кереман рішив вибратись сам в Европу шукати правдивих спадкоємців і найшов Ґеорґа Шефера у Вайценав, з яким вернувся до Америки.

— Зріст доходів англійців. За минулий рік Англія дістала нових 17 міліонерів. Разом є їх в Англії 150. Міліонер в Анґлії це той, що дістає річно не менше 100.000 фунт. шт. доходу. Усі нові міліонери заявили, що мають 200.000 фунт. шт. річно. Всі ці міліонери платитимуть річно яких 30 міл. податку. 530 осіб в Анґлії має річно 50.000 фунт. шт. доходу, приблизно 10.000 осіб мають доходу від 10—50.000. За минулий рік прибуло таких нових 2.400 осіб.

— Ріжні вістки. Югославянський уряд рішив побудувати нову залізницю між побережжам півд. Дальматії і Югославією; залізниця скоротить шлях між Білгородом і Спалято на 190 км. — У Відні помер католицький письменник д-р Ріхард Кралік у 82 р. життя; він був провідником австрійського католицького літер. руху. — У Литві появились нові почтові марки з портретом президента литовської республики і марки летунської пошти з летунами Даріюсом і Гіренасом. — Цими днями в Альбанії, в околиці Дураццо, відчули мешканці сильні підземельні товчки; досі невідомо, чи нема людських жертв; матеріяльної шкоди не було. — Один із найбільших міліонерів і найстарший із них 94-літній Джон Рокфелер знову занедужав від простуди. — Американська преса повідомляє про смерть найстаршого мешканця острову Пуерто Ріко (Сан Хуан), що звався Ґреґоріо Торрес; мав він 114 літ, кільканацять синів і сотні внуків і правнуків; ціле життя працював здоровий і бадьорий. — На залізничій стації Паранаґва в Бразилії експльодувало кільканацять скринь з динамітом, наслідком чого ціла стація залишилася в розвалинах. — Повстанчі відділи ген. Сун-Пен-Ірґа, що займають тепер місто Пінґльо в провінції Нінгсія, розбили 4.000 урядового війська.

— Найвищий ресторан у Парижі збанкротував. На Айфлевій вежі, звідки простягається чудовий вид на найдальші околиці і де людина почуває себе під хмарами, зачинили ресторан. Цей ресторан приймав гостей більш 30 літ і не одна розмова, що змінила життя двох осіб, промчувала там між небом і землею. Цими днями прийшли туди незвичайні гості: судовий пристав і кількох постійних покупців із прилюдної лінитації. Перевели лінитацію і продали все. 7 пляшок шампанського і 2 пляшки лікеру продали за 55 франків. Інші наристки пішли ще дешевше. Тепер хто хоче пнятись на Айфлеву вежу мусить сніданок або свій обід брати зі собою.

— Заява. На цьому місці заявляю, що я з днем 21. листопада 1933 на *моє власне бажання* перестав бути членом Орґ. Комітету У. С. С. у Станиславові. Рівночасно заявляю, що я, покликуючись у моїй статті у 18. числі „Спортових Вістей“ п. в. „У. С. С. і Л. З. О. П. Н.“ на приналежність до Орґ. Ком. У. С. С. у Станиславові, не мав на думці підшиватись під авторитет У. С. С-у, тільки щиро висказував свою власну думку, за що беру на себе повну відповідальність, бо ніколи не звик ховатись за чужі плечі. — *Богдан Ліськевич* у Станиславові.

—o—

З кіна.

КІНО „АПОЛЬО“: „ПАПРИКА“.

Бачимо нову кінову артистку, мадярку Сілягі. Нагадує у дечому Анні Ондру, але має власний тон, головно справді паприкований темперамент. Голос у неї слабший, зате танцює як вогонь і кокетлива, наче спокуса. Грає з французькими артистами у дуже добрій паризькій фарсі, де непорозуміння плутуться одно за одним і розплутуються рівномірно, розумно та дотепно. Деякі веселі сцени розбуджують на авдиторії оправданий щирий сміх. Два типи: вітреного чоловіка і засушеного молодця, що просиджує над жабами і мікроскопом, знамениті. Роля льокая, що шукає своєї жінки і доньки після 15-літнього розстання, доводить до прекомічних сцен. Сілягі деяких навіть захоплює.

—o—

З судової салі.

ПРИСУД У ПОЛІТИЧНОМУ ПРОЦЕСІ В ЧОРТКОВІ.

В днях 2.—5. лютого ц. р. відбувся четвертий з черги політичний процес у теперішній каденції суддів присяглих. На лаві обвинувачених засіли: *Володимир Балацко, Степан Онищук, Мирон Володимир Бачинський і Яків Гніздовський*, усі ученики 8. кл. української ґімназії в Чорткові, та *Володимир Дідич*, студ. теольоґії. Акт обвинувачення закидав усім підсудним приналежність до ОУН та переховування і поширювання бюлетинів ОУН, „Розбудови Нації“ і летючок ОУН.

Розправа відбулася при великім зацікавленні громадянства. Навіть з подальших сіл повіту прибуло багато селян і з терпеливістю чотири дні прислухувались розправі так, що тяжко було дістати білети вступу на салю розправ і багато цікавих вичікувало присуду на коридорах суду.

Акт обвинувачення покликувався на зізнання підсудних на поліції. Зате оборона доказувала, що ті зізнання були вимушені. У висліді розправи прокуратор у своїй промові заявив, що не хоче взагалі тої справи торкатися і зізнань підсудних, зложених на поліції, не бере під увагу. Одначе всетаки домагався строгої кари для підсудних.

Лава присяглих потвердила питання в напрямі арт. 155 § 1. кк. дотично Володимира Балацка, Степана Онищука і Володимира Дідича.

На підставі вердикту суддів присяглих засудив суд *Володимира Балацка на півтора року вязниці, Степана Онищука на півтора року вязниці та на 80 зол. судових коштів а Володира Дідича на 1 рік вязниці. Мирона Володимира Бачинського і Якова Гніздовського звільнено від вини і кари.* Розправа закінчилася 6. лютого ц. р. в год. 0.45 ночі.

Трибуналові проводив радн. *Ґонсьоровський*, вотували судді *Шерер і Стошек*. Обвинувачував відпрок. *Волявський*, боронили адвокати: *д-р Степан Шухевич зі Львова, д-р Володимир Електорович і д-р Михайло Росляк з Чорткова.*

—o—

Дописи.

ЛЬВІВ.

Свято в роковини бою під Крутами. В неділю 28. січня ц. р. уладив Кружок „Р. Ш.“ ім. Т. Шевченка Гаринської дільниці заходом Жіночої Секції святочне зібрання для вшанування памяти героїв поляглих під Крутами. Свято отворив короткою промовою дир. Домбровський. Святочний реферат-промову, глибоко обдуману, предметову і високо патріотичну, виголосив б. сотник УГА мгр. Василь Бачинський серед піднеслого настрою присутніх. Свято закінчив бадьорими словами голова Кр. „Р. Ш.“ проф. Ластовецький. Повна саля міщан, студентів, студенток і старшої інтеліґенції після відспівання національного гимну покидала салю в святочному настрою.

Учасник.

Щаслива закутина.

Була така доба підчас війни, коли маєтки росли страшенно швидко. Все „йшло“ тоді, за все платили люди добрі гроші, купували всякий крам. Доходило до сміховини. Хтось продав нпр. 20.000 дириґентських паличок. Хтось купив бочку моноклів. Всупереч приповідці, що „кожна свічка має свій ґнотик“, купували повні ваґони свічок без ґнотиків і суди у новій Польщі мали потім чимало клопотів. Люди купували навіть предмети, не знаючи, що значить їх назва. Кажуть, що з рук до рук переходив і зростав на ціні ваґон діябету, а чорна біржа не знала навіть, що це наукова назва цукриці. Хтось інший, оповідали, заробив байонські суми на ґіпосульфіті, хоч це слово складене з ґіпніки і сірки не значить нічого. Цікаве, що при такого роду операціях заробляв довгий хвіст посередників. Ті часи, коли люди легко та швидко доходили до майна, пропали безвиглядно, так само, як чорна біржа.

А проте, без огляду на все, всупереч господарській депресії та важкій кризі і нині ще існує така закутина, де легко і швидко можна дійти до щастя. І то не завдяки операціям, що лякаються денного світла і прокуратора, не в печерах чорної біржі, але явно, чесно і під опікою держави.

Кожний може виграти міліон, сотні та десятки тисяч золотих на Польській Державній Льотерії. Ясно, що той, хто купить льотерійний льос.

КОПИЧИНЕЧЧИНА.

З життя „Лугу“ у Кривенькому. У нас був „Луг“ ще від 1926 р. Та в 1931 р. влада його розвязала. Заложили ми попереднього року т-во „Луг“ на змінених статутах. Перші загальні збори відбулися 23. квітня м. р. На збори зійшлося багато народу і таки зараз дуже багато вписалося в члени. Але аґітація проти Лугової Орґанізації зробила своє. Приїхали студенти на вакації, почали акцію проти „Луга“. Та якось ми це щасливо перебули і „Луг“ живе. Маємо нині 47 луговиків, 42 луговички та 18 невправляючих. Вправи робимо приписані на 1933 і 1934 рр., бо двох наших делеґатів скінчило курс. Уладили ми 2 аматорські вистави і 6 відчитів. Сходини відбуваються дуже часто. Маємо при „Лузі“ дві дружини копаного мяча, які розіграли змагання із сусідніми дружинами і ми виходили все переможцями. Літом вправляли ми плавання і біги та скоки. Тепер у зимі сходимось на читання книжок і газет.

Спорт.

СОКІЛЬСЬКІ ЛЕЩАТАРСЬКІ ЗМАГАННЯ.

Сокільська лещатарська секція уладжує в неділю 11. II. ц. р. лещатарські змагання для членів сокільських гнізд. Мета і старт у брюховецькім лісі коло санаторії в Голоску.

Траса 8 км. для членів понад 18 літ і для сеніорів, для члениць та учасників 4 км.

Збірка змагунів на останнім перестанку десятки (Замарстинів) в год. 9.30 рано. Звідси їдуть змагуни на старт, який відбудеться точно в год. 10.30. Змагання будуть переглядом лещатарської справности соколів і кваліфікацією до участи в краєвих змаганнях у Сколім 25. лютого ц. р. Участь всіх лещатарів-соколів обовязкова.

Всі учасники змагань мусять піддатися лікарському переглядові, який відбувається щодня в год. 7.30 вечором у домівці С.-Б.

КРАЄВІ ЛЕЩАТАРСЬКІ ЗМАГАННЯ В СКОКАХ.

В понеділок 12. лютого в год. 14. відбудуться краєві змагання в скоках — правдоподібно на малій скічні на Погулянці. Змагання влаштовує УССК. Зголошення до змагань слати на адресу: Рибачек Роман, Львів, Рея 5. Приймають теж зголошення в пятницю і суботу в домівці УССК-у в Академічному Домі від год. 19—20.30. Про докладне місце скоків буде ще оголошення у пресі два дні перед речинцем.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ С. Т. „УКРАЇНА“.

Пригадуємо членам Спорт. Т-ва „Україна“, що Загальні Збори Товариства відбудуться в неділю 11. ц. м. в салі „Української Бесіди“ в год. 10-ій передпол.

СПОРТ ЗА КОРДОНОМ.

ВІДЕНЬ. За чашу: Вієнна — Гакоаг 1:0; Австрія — Шварцвайс 5:1; Ф. А. Ц. — Вакер 3:1; Адміра — Фаворітнер А. Ц. 15:0; Рапід — Асторія 8:1; В. А. Ц. — Лібертас 6:3; Спортклюб — Пост 8:2; Ф. Ц. Він — Донав 3:2.

ПРАГА. Мистецтво: Славія — Теплицер 5:1; Спарта — Жіденіце 1:1; Чехіє Карлін — Вікторія Жіжков 3:3; Богеміенс — Наход 4:2; Вікторія Пільзно — Кладно 2:1. У мистецтві веде Славія перед Спартою.

РИМ. В Італії в мистецтві веде Амброзіана Міла

но (32 пункти), перед Ювентус (Торіно, 30 п.), Больонія (27), Неаполь (26) і т. д.

ЛЬОНДОН. Сензацією дня була друга з черги програна лідера ліги, льондонського Арсеналу 1:2 з Евертоном (Лівефпуль). У мистецтві веде тепер Дербі (36 пунктів) перед Арсеналом (34), Гудерсфільд (32), Тотенгем (30) і т. д. На останнім місці, себто 22-м (ліга має 22 клюби) находиться Шефільд Юнайтед (16 пунктів).

—o—

Нові книжки й журнали.

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ, ч. 2. лютий 1934. Зміст: Іван Брик: „Зоря" відродження (1834—1934). — Число эмігрантів із колишньої Росії. — Кілько жидів є в Ню Йорку. — Місто западається в море. — Степан Чарнецький: Наддніпрянські гості на галицькій сцені (5 портр.). — Артим Василенко: Старовинні грехи та їх характер. — Ол. Цинкаловський: Ковель (1 обр.). — М. Бажалук: Штучні гнізда для пташок (3 обр.). — Антін Рудницький: Фелікс Мендельсон-Бартольді (1 портр.). — Я. М. Береза: Коровaю, коровaю... (1 обр.). — Ігор Лоський: Ще дещо з побуту української козацької старшини (2 обр.). — Від сильного схвилювання сивіють. — Ю. Кордюк: Як людина заражується туберкульозою (1 обр.). — Ф. Коковський: Забезпечення правіжу. — Київ — столиця Радянської України. — Андрій Ластовецький: Як перевозять пошту з Европи до Південної Америки повітряним шляхом (2 обр.). — Р. С.: На Новій Землі знайдено останки зимового табору з XVI. ст. — Яр. Пастернак: Між каменем та бронзою (4 обр.). — Хороба будинків. — Іван Крип'якевич: Хто автор літопису Величка. — Р. С.: На Креті відкопали найстарший театр світу. — Евген Малик: Ян Грегор Мендель (1 портр.). — Помер славний мандрівник (Расмуссен). — Микола Кулицький: Зимаркові оселі у Східних Карпатах (4 обр.). — Зорем небо в лютому (1 обр.). — Бібліографія. — Памятні дні в місяці лютому. — Нові журнали й книжки. — Додаток: **ОСВІТА Й ВИХОВАННЯ:** Василь Верниволя: Про внутрішні справи „Просвіти". — М. Данилишин: Товариство „Просвіта" в Аргентині. — **БІБЛІОТЕЧНИЙ ПОРАДНИК** ч. 14. — Історія „Просвіти".

—o—

Листування Редакції.

Г-во „Відродження", Львів: Присланий повідомлення такою поганою і нечиткою машиновою копією, що не можемо його відчитати. З тої причини не містимо.

Вп. Кореспондентові в Чорткові: Пропускаємо з цензурних причин цілу середину.

Вп. Б. Ліськевич, Станиславів: Статтю „Монополь у спорті" дістали теж і використаємо при нагоді.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр.

Четвер 8. II год. 7·30 веч. „Чоловік, що був четвергом" (Абон. 11).

Пятниця 9. II. год. 7·30 веч. „Чоловік, що був четвергом" (Абон. 11).

Театр Ріжнородностей.

Четвер 8. II. год. 7·30 веч. „Но, по Нането" (Абон. 11).

Пятниця 9. II. год. 7·30 веч. „Но, по Нането" (Абон. 11).

Кіна.

АДРІЯ: „Карменчіта" та „Сто метрів кохання".

АПОЛЬО: „Папонка".

АТЛЯНТИК: „Параде резервістів".

ВАНДА: „Маски д-ра Фуманчу".

КАСІНО: „Буря на світанку".

КОЛІСЕЙ: Фільма „Пісня пісень", ревія „Львів—Стамбул".

КОПЕРНИК: „Катерина Велика" (з Ел. Бергнер) і коліровий додаток.

МАРУСЕНЬКА: „Катерина Велика" (з Ел. Бергнер) і коліровий додаток.

МІРАЖ: „Чому я згрішила".

МУЗА: „1002-а ніч".

ПАЛЯС: „Велика княжна Олександра (з Ерікою та Шлєзаком).

ПАН: „Мата Гарі" й ревія.

ПАСАЖ: „Магараджа" (з Борисом Карловим).

РАЙ: „Під твою охорону" (з Бродзішем, Богдою та Самборським).

ХИМЕРА: „Світ без мужчин".

СТИЛЕВЕ: „Сучасний Робінзон" і ревія зі Стадниківною.

УТІХА: „Кохай мене сьогодні". (Моріс Шевальє),

АДВОКАТ

Володимир Гасюк

відкрив і веде адвокатську канцелярію

в Жовкві

Ринок ч. 21. (Народний Дім).

1062 1—2

Закордонне радіо.

Четвер, 8. лютого 1934.

Відень (506,8) 12·00, 16·30 Концерт (музика, спів), 18·30 фортепян, **Брно** (325,4) 21·30 Два гумористичні подружні скечі, **Прага** (470,2) 17·25 Скрипка, 12·40 хоральні пісні, **Штрасбург** (349,2) 21·30 „Льоенгрін" оп. Вагнера, **Гільверзум** (1875) 20·45 „Графиня Маріца" оп. Кальмана, **Любляна** (569,3) 21·05 Нар. мельодії, **Кенігсвустергавзен** (1546) 21·10 Балетова музика, **Лянгенберг** (455,9) 14·00 Музич. всячина, 16·00 Музика для дітей, **Будапешт** (549·5) 19·30 Опера, циг. музика, **Міляно** (368,6) 13·10 Популярна музика, **Рим** (420,8) 17·00 Вок.-інструм. концерт.

Пятниця, 9. лютого 1934.

Відень (506,8) 17·10 Хор, 19·35 „Дер Крайдекрайс" оп. Земліського, **Кошиці** (269,5) 17·00 Концерт військ. оркестри, **Прага** (470,9) 17·05 Квартет Ондрічка, **Париж** (1714) 21·45 „Грізельдіс" ком. опера Маснета. **Атльона** (531) 21·30, 22·00, Спів, 21·45 Нар. музика, **Гайльсберг** (291) 16·00 Музика на давніх інструментах, **Кенігсвустергавзен** (1546) 17·36 Нар. пісоньки, **Мінхен** (405,4) 12·00 Концерт, **Стокгольм** (426,1) 17·25 Спів, 19·30 Солісти, **Будапешт** (549·5) 20·00 Оп. музика, **Міляно** (368,6) 21·00 Симф. концерт, **Рим** (420,8) 13·00 Легка музика, 16·00 Спів, 20·40 Симф. концерт.

Львівське радіо.

Червер, 8. лютого 1934

7·00—8·00 Ранішня авдиція, 12·05 Нар. танці з грам. плит, 12·35 Концерт (музика, спів, Ол. Михаловський, бас), 15·25 Збіжева біржа, 15·30 Господарські вістки, 15·40 Концерт сальонової музики, 16·40 Відч. „Улекшення в щоденній праці жінки". 16·55 Пісні в супроводі фортепяну, 17·20 Фортепян, 17·50 Про концерт льв. фільгармонії, 18·00 Відч. „Гор. Шлеськ, Гдиня", 18·20 Авд. „Концерт у Козибородах", 19·03 Нова книжка про Міцкевича, 19·15 Всячина, 19·25 Відчит. 19·40 Сніговий комунікат, 19·43 Спортові вістки, 19·55 Сільва рерум, 20·00 Вибрані думки, 20·02 Концерт присвячений Карловичеві, 20·17 Концерт, 21·30 Почт.-техн. скринька. 21·55 Зірки ревії та екрану (грамоф. плити), 22·30, 23·05 Трансмісії із закордонних станцій.

Пятниця, 9. лютого 1934.

7·00—8·00 Ранішня авдиція, 12·05, 12·33 Популярний концерт мандолінистів, 15·25 Збіжева біржа, 15·30 Господарські вістки, 15·40 Камеральна музика (Шуберт, грам. плити), 16·40 Серед книжок, 16·55 Солісти (музика, спів), 17·50 Стенографія, 18·00 Переказ про Білий Дім у Закопаному, 18·20 Нар. музика, 19·00 „Жінка, піонірка культури та краси", 19·08 Всячина, 19·25 Фейлетон, 19·40 Спортові вістки, 19·43 Сніговий комунікат, 20·00 Вибрані думки, 20·02 Муз. балачка, 20·15 Симф. концерт, „Найновіший образ фор. літератури", 22·40 Танкова музика, 23·05 Артисти сцени та естради.

БІРЖА.

ГРОШІ.

У Львові долар у приватних оборотах 5·48.

У Варшаві були такі курси: Льондон 27·55, — Париж 34·88, — Берлін 210·10, Ціріх 171·96. Амстердам 356·55, Нюйорк кабель 5·52, Нюйорк чеки 5·55.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 7. II. масло 2·70, молоко, —·19, сметана —·80, яйця 3·40—3·60.

Тенденція на масло звишкова, на молоко і сметану удержана, на яйця слаба.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

† **Поминальне богослуження** за душу бл. п. о. Ярослава Лукавецького відправлять в неділю дня 11 лютого ц. р. в год. 11 рано в церкві СС. Василіянок при вул. Зибликевича, на яке запрошують Свояків і Знайомих Родичі. 1050

Онишкевичеві Юрієві в Станиславові не висилати часопису, бо він вертається назад.

ПОДЯКА.

У важкому горю з приводу передчасної жорстокої смерти нашої найдорожчої **Олі**, стали для нас великою потіхою численні вияви пошани і симпатії для Покійної та щирого співчуття для нас — родини, — від кола ближчих знайомих і ширших кол громадянства.

У першу чергу вважаємо своїм обовязком подякувати з глибини серця Високопреподобним ОО.: прелатові Куницькову, канонікові Ковальському, совітникові Семчишинові і о. парохові Демчукові, які окрім представника приналежної парохії Церкви св. Петра і Павла о. Чемеринського, своєю ласкавою участю причинилися до звеличання похоронних обрядів, — а Високопреподобному о. канонікові Лопатинському за ласкаву відправу Поминального Богослуження.

Щиро теж дякуємо за теплі слова правдивого співчуття, за гарний вінок на домовину та за ласкаву особисту участь у похоронах Світлій Дирекції Т-ва вз. об. і Кооперативного Банку „Дністер" на руки Високоповажаних ПП. директорів Колтунюка, Деникевича, Мудрака і синдика д-ра Федака.

Головній Раді Союзу Українських Приватних Службовиків складаємо отсим сердечну подяку за кондоленційне письмо та красномовну прощальну промову від Союзу над могилою Покійної.

Перейняті до глибини дякуємо Екзекутиві Ради Службовиків „Дністра" за вияви щирого віддання та пошани для Покійної, за гарний вінок і зворушливу промову над могилою, а зокрема дякуємо Голові Екзекутиви Високоповажаному п. І. Сподітаксевичеві за глибокі і щирі слова співчуття та заходи для звеличання похорону.

Високоповажаним Товаришам Покійної, що несли Її домовину та Всім, що участю в похоронах віддали Покійній останню честь, — а головно всім Товаришкам і Знайомим, що прощали Її, засипуючи домовину запашними квітами — складаємо наше горяче Спасибі!

Зокрема висказуємо сердечну подяку Вельмишановній Редакції „Діла" за вшанування Покійної поміщенням посмертної згадки з вірно відчутим зображенням Її постаті і з глибоким зрозумінням трагізму передчасної Її смерти у розквіті віку.

Похоронному Заведенню „Харіс" дякуємо за зразкове і гарне влаштування похорону.

Анна Дудрикова — мати; Марія Раставецька, Володимира Вічковська, Стефанія і Анна Дудриківні — сестри; Савин Дудрик — брат; Юрій Раставецький — швагер. 1060

ПОВІТОВА КОМУНАЛЬНА

КАСА ОЩАДНОСТИ

у Львові, вул. Мохнацького 4.

в новім льокалі Будинку Повітового Виділу

ПРИЙМАЄ

Ощадности на вкладкові книжечки і опроцентовує в річнім відношенні:

6 процент від золотових вкладів

4 процент від долярових вкладів

або на вищих процентах залежно від роду вкладки.

ВИДАЄ

Ощадностеві домові скарбонки безплатно тому, — хто складе першу вкладку у висоті 6 зол.

ОТВИРАЄ

рахунки і видає чекові книжечки.

Повітовий Виділ у Львові, ручить за цілість і безпеку вкладів всілякого роду. Вклади мають характер фондів поміщених у правній безпеці (пупілярній).

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ВУГОЛЬ: Калитяк, Байки 14. Тел. 38-24
1006 6—10

ВІЛЛЯ „Роксоляна" в Черчі — 30 кімнат, 3 склепи, велика їдальня, кухня з прибудатками, до винайму на сезон 1934 р. Зголошення під „Роксоляна" в адміністрації „Діла". 1038 3—

НЕ ДОРОГО ДО ВИНАЙМУ особі на становищі більша кімната умебльована зараз. Висплянського 31, партер. 1058 1—2

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Церковні дзвони

доставляють

Ліярні дзвонів

БРАТІВ ФЕЛЬЧИНСЬКИХ

в Калуші й Перемишлі

НОВИНА!

Розбиті дзвони особливої вартости спосуємо під гарантією, відзискають попередню краску і силу тону, через те перетоплення дзвонів зайве. 1017 7—?

НОВА КНИЖКА!

„Мусоліні - людина й чин"

написав М. Островерха

КНИГОЗБІРНЯ ВІСТНИКА

1061 ▶ Перша українська книжка про провідника фашизму.

Ціна 1 зол. (з пересил. 1·15)

Набувати в книгарнях або Вістнику (П. К. О. 500.371)

НАЙЖИВІШИЙ

найактуальніший, безпартійний, незалежний журнал ілюстр. двотижневик

НАЗУСТРІЧ

Праський „Український Тиждень" написав:

„Назустріч" — новий львівський часопис гідно репрезентує ту нашу неполітичну пресу, що присвячує свою увагу літературі, мистецтву, науці й громадському життю.

„Назустріч" відразу заняв в ряді літературних часописів своє поважне місце".

„Назустріч" — це звязок нашого читача з усім культурним світом.

Передплата: місячна 0·90 зол.; четвертьрічна 2·70 зол.; піврічна 5·40 зол.; річна 10 зол.

Адреса: „Назустріч". Львів, Ринок ч. 9

Бельські Матеріяли

чисто вовняні

по зол. 4·—, 5·— і 6·— продає

Bielski Przemysł Włókienniczy

ВУЛ. КАЗИМИРІВСЬКА ч. 4.

1059 1—